

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajut'oriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunat'oria.

Brasiovu 22/10 Septembrie 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvani'a.

Calamitatile folloru publice.

Sunt mai bine de ani siette dieci, de candu publicitatea, diaristic'a se încorda diu tôte poteri a'si elupta si ea o pusetiune in societatea ômenesca, in statu. Au fostu si timpuri de aceea, in care asié numitii publicisti si jurnalisti abié erá suferiti in societate si multi d'in tre cei mari ai pamentului erá fôrte aplecati a tracta pe reprezentantii publicitatii cá si pe comedianti, cá si pe nebunii de curte, cá pe arlechinii cu clopotiele in oaciula, éra altii ii privia si tracta cá pe clas'a cea mai periculôsa a societatii ômenesca. In dilele nôstre numeramu cateva staturi, in care publicistii si redactorii siedu déca vrei alaturea cu ministrii, se facu chiaru ministrii, candu de alta parte dintre ministrii isi tienu de onôre a se face publicisti. In acelea tieri pres'a, publicitatea ajunse la rangu de potestate in statu.

Nu este asié pe area. Se mai afla si staturi si popôra de acelea, la care déca publicistii nu mai sânt tractati cá nisce comedianti, sunt inse priviti cu multa ura si urgia, cum si persecutati pentru tôte secaturile, séu incai pusi sub priveghere politienesca cá si nisce hoti séu insielatori, éra publiculu in tieri de acelea are o idea cu totulu scalcia de despre publicitate, éra pe portatorii si reprezentantii ei ii privesce ôuratu séu cá pe nisce ômeni carii isi voru fi perdutu carier'a, séu si cá pe nisce turburatori desperati si clatiti de minte, carii nu voiescu se lasa pe lume in pace, ei se inhatia mereu candu de unii candu de altii. Dreptu ca sunt si diarie de aceea, care nu se ocupa cu obiectulu dilei, cu caus'a, cu lucrulu insusi, ci se apuca de persône si cadu la personalitati, la caracterulu privatu; aici inse nu este vorb'a de unele cá acelea.

Asié cam merge in Europ'a, cu singur'a exceptiune de Angli'a, Belgiu, Elveti'a, Portugali'a, Danemarc'a, Sveti'a si Norvegi'a si acum Itali'a si Romani'a. In acelea tieri libertatea preseii este marginita cá si a vorbirii numai prin legea penala a tierii si — pe alocurea in casuri de vatamari personale, prin duelu. In alte vreo doua trei staturi pres'a incepù a fi mai tolerata, in oatu publiculu inoa incepe a'si face o idea mai drépta despre ea. In celelalte ea traiesce din gratia si numai suferita usque ad beneplacitum, precum traia de ecs. si natiunea romanésca pana la 1848 in Transilvani'a, éra publiculu marginitu si simplu se tiene prea fericitu ca pôte citi in diarie sciri de acelea, pe care moldavo-romani le namescu dupa turcesce „havadish.“

Cine ar crede inse, ca in catova staturi publicitatea are a suferi lovituri mai grele dela publicu decatu dela regimu. Unele diarie mari din Vien'a ne aducu in acésta privintia unu eosemplu minunatu din liber'a republica a staturilor unite nordamericane. Mai deunadi ad. anul din cele mai mari diarie din Americ'a de nordu insirã o lista lunga de neplaceri si nevoi, pe care are a le suferi din partea publiculu tocma si diaristic'a cea mai aléza. Cateva foi din Vien'a reproducendu acelu articulu dechiarara totuodata, ca ele ilu subscriu d'in litera in litera cá si cum ar fi esitu din condeiele loru, pentruca ele inca au a trage cu publiculu totu asemenea nevoi. Si cam care potu fi acelea? Din cele multe éca numai unele.

Déca Redactiunea nu da articulu conducatori*), atunci ea este compusa din nisce ômenilenesi, caroru nu le place a medita seriosu si

a lucra; ci déca publicistii sunt sanetosi séu bolnavi, imbracati séu golani, satui séu flamendi, de acésta nu'i intréba nimeni. Déca dai articulu conducatori, atunci esci unu gura-mare, carele vrei se te arati mai sfatosu decatu altii, preocupi judecat'a publiculu si dascalesci pre cei carii sciu mai multu decatu tine. Déca laudi ce este de laudatu din lucrurile regimulu, atunci esci unu vendatu; déca critici cate ceva, esci unu neodichnitu, unu turburatoru, pôte si conspiratoru, rebelu; déca taci, esci unu poltronu si fôia ta nu tio mai apuca nimeni in mana. Éra de vei cutesa se dici cuiva ca i s'a pusu o musca pe nasu, apoi ai scrisu cu „tendétiã“, ii esci dusmanu; de aceea se scii ca nu ti se mai prenumera la fôia. De ai subscriu vrec corespondentia séu vreunu articulu, esci unu ambitiosu, unu omu desiertu, venatoru „de popularitate falsa“; de nu l'ai subscriu, esci unu anonimu calumniatoru, barfitoru, omu de nimicu, alu carui nume trebue se se sffe, pentruca se'i arate lui. De ai disu ca cutare podu e stricatu, cutare pardoséla nu e derésa, celea canale infundate sunt puturôse, atunci tóta lumea vrea se soie, ca gazetariulu draculu cutgeta a se face déca nu ministru, dar' incai Burgmaistru, consiliariu de curte, séu prefectu la vreunu districtu. Apoi pasa-mi te de serie ceva despre recrutatia, ca indata tiai setlatu in capu pe toti primarii, notarii si „zapeiii.“ Ori vedi de atinge ceva despre vreo scôla si nu o lauda si nu plange de bucuria la ecsamene, ca Dunarea n'are atata apa cá se te spele de infamille cate ti se voru arunca in facia. Mai puna-te pe catele tale, cá se scrii undeva cumva, ca in Asi'a mica, in Siri'a, in Egiptu si Mesopotani'a nu se mai tienu sínóde in consunetu cu canónele, pentruca se'ti vedi fôia scipata, calcata in pitióre, tavalita si aruncata in focu. Ai scrisu ceva despre credintia si ritulu Gregorianiloru, Paulichianiloru, Jacobitoru, Coptiloru, Arianiloru, Quakerianiloru, Metodistiloru, Hernhutianiloru, — tiene minte ca voiesci a submina credintia cea adeverata si esci unu ateu blastamatu. Ai uitatu a publica si a lauda vreo carte esita din nou, pe care inse tu inca n'ai vediat'o cu ochii, séu celu puoinu n'ai avutu timpu a o citi cu luare aminte, apoi se scii ca esci unu pismataretiu, care nu suferi bucuros cá se se ridice capete geniale impregiuru de tine.

Si inca acestea tôte aru trece si ar merge, dara tu cá publicistu mai comiti si alte peccate mai mari decatu acestea. A sositu mari'a sa si tu cerimoni'a primirii n'ai desoris'o dupa cuviintia, de costumu si de toalet'a Dómei n'ai memoratu nimicu; colórea celoru 6 delegari ai uitatu a o insemna, despre catielusulu din bratia inca ai tacutu. A repausatu oconulu Vasilache, l'au ingropatu afara la mosia si tu n'ai descriu nici conductulu nici pomenile. Dn. Egidie tia scrisu ca 'ia peritu calulu celu mai frumosu si tu n'ai voitu a publica unu evenimentu cá acesta, de aceea dlui nioi ca'ti va mai citi fôia. Coconulu Mere-aore a facutu o poesia in spiritulu lui Petrarca despre ochii oei caprii ai oconitiei Mitrodora si tu nu o ai pus'o in fruntea foiei pe colon'a anteia; apoi cine se se mai prenumere la astfelu de fôia, carea nu scie nicidecum pretiui frumseti'a si geniulu? Ai citatu cá pe intemplete din Cabale und Liebe pasagiulu von der himmlischen Schminke (cerésca rumenéla), cu acésta te-ai aratatu ca esci unu mojiucu esitu din opinca, carele nu scii ce insemna a face toalet'a. — Etc etc.

Cum va fi mergendu redactiuniloru romanesci in casuri cá ocele enumerate pana aici, voru fi soiindu insele, éra eu nu le-am intrebatu. Ceea ce sciu eu in privintia publicitatii este numai atata, ca eu o tienu de o mare faoatóre de bine atatu pentru regimu, catu

si pentru poporu. Sub regimulu absolutistiu s'au facutu incercari fôrte serióse de a governa fara nici unu ajutoriu alu publicitatii, inse cu totulu indesiertu, pentruca fara control'a publicitatii regimulu a fostu insielatu amaru din tôte partile si a orbecatu atatu de réu, pana ce a datu cu capulu de Solferino; caus'a erá, ca asié numitii „Bezirkor“ pentruca se nu cada in disgratia, facea mai totu raporturi profumate cu miróse aromatice, ba dupace oativa o patisera cu Bach, apoi lucrá dupa Schablone, éra asié disulu „Volkstimung“ erá de regula vortrefflich, sehr gut, sehr loyal, sehr zufrieden.

De altmintrea la noi diaristic'a pe langa cea mai buna vointia nici pana astadi nu pôte da regimulu informatiunile ouvenite, din causa ca oativa §§-i fôrte elastici din legea cea draconica de presa dela 1852 amerintia di si nópte cá si sabi'a lui Damocles cu procesu criminalu si cu temnitia. — G. Baritiu.

Proteste preventive.

Neardormit'a incordare a maghiariloru, de a face capitalu politicu din strimtorile, in cari se aflã monarchi'a dupa batali'a dela Sadov'a, fazundu presiune asupra regimulu, cá se le denumésca ministeriu maghiaru — anii chiaru dupa cuprinsulu legiloru din 1848 -- ca Ungari'a numai atunci o va puté scóte din nevoi, afara de ce ne a indignatu ne a luat si peliti'a de pe ochi, cá se nu mai damu crediementu in politica la neci unu maghiaru din lume. Deak organulu apolonicu alu loru dechiarase de nenumerate ori, ca orce e sese faca pentru tiéra, numai diet'a e competentã a decide, si totusi se demise si elu in pertractari pentru unu ministeriu maghiaru si dupa paretii dietii, ba inca si dupa si Vienei. Écca, ca aici in politica totulu e o fictiune si realitate e numai necorigibil'a tendentiositate a fratiloru maghiari resp. de a ne sugruma nationalitatea si asta e caus'a, ca ne ignorésca cu totulu in tôte incercarile loru de invoire cu Austri'a. Natiunile Ungariei sunt dar' espuse, cum au mai fostu, minorensarii. Acésta o scie fiacare si fiendu periculu in mora,

écca Serbii arata viatia:

In 10 Sept. ad. se adunara alegatorii din Beciherechiulu mare la unu meeting politicu, invitandu si pe deputatulu loru Stratimirovic se ié presidiulu. Facia cu incordarile maghiare si cu privire la nóu'a reconstituire a Austriei s'a aflatu in meeting necesariu, a misca, cá la asta reconstituire se fia intebati toti factorii indreptat ti, ad. tôte nationalitatile, prin urmare si natiunea serbésca. Inse fienduca le sta inchisa calea legala de a si dechiará dorintiele si a'si castiga valóre drepturiloru: asia se decise, cá toti serbii cu dreptu politicu ad. cu dreptu de alegere se suscria unã petitiune monstruôsa catra Maistate care:

a) Se cuprinda unã protestare, ca capii partitoru maghiare negociasa cu oercurile normatórie in numele tuturoru popóreloru Ungariei, aratandu dorintia, cá, déca pertractarile s'aru mai continua pe acésta cale, atunci se se traga la acele consultari ei barbatii de incredere ai celorlalte natiuni din Ungari'a.

b) se cuprinda umilit'a rogare, cá indata dupa conchiamarea dietii Ungariei se se propuna conclusele congressulu serbescu din 1861 cá propositiuni regesci spre resolvere si inarticulare.

Cu componerea acestei petitiuni se inarcanã deputatulu Stratimirovic cu deputatii, si apoi suscria de toti alegatorii din cercuri se se astérna prin locotientia r. ungarica; totuodata inse se se provóce patriarculu si episcopii serbesci, cá in unire cu deputatii serbesci se

*) Leader pe engles., leitender Aufsatz pe nemtiesce.

sprijinésca acéa petitiune la Maiestate si in persóna. Acestu protestu pe facia, nu sémena a poltroneria, ca Serbii esu pe facia, ei nu se ascundu supt masca de anonimitate, ci cu demnitate nationala se unescu spre a'si cauta valóre drepturiloru pana a nu fi pre tardiu

In 1842 Blasiolu si anumitu Ven. Capitulu alu diecesei Fogarasului inca se facuse nemoritoriu in paginile istoriei romaniloru, candu a esitu in publicu cá unu oraculu cu protestulu in contra introducerei limbii maghiare, care, déca nu se facea, cine soi, unde am fi astadi di strusi. Asia se facu protestele pe facia, cufranchetia, ér' nu cá fatiarri prin anghieri smérinduse si ascundendosi delicat'a facia cá fat'a de maritatu, se nu o védia mirele. —

Am disu la timpulu seu inainte si indatu dupa ce s'au facutu -- nu s'ar fi mai pomenitu -- alegerile din urma, ca calcarea preste Rubiconu ne va arunca pe unu pedisiu, de pe care fora periclitarea dreptulu nationalu politicu nu ne vomu mai poté reintórce. Toti romanii isi alesera deputatii sei si unde fura in minoritate. Ore de ce nu se adunara ei intr'unu meetingu atunci, se fi asternutu unu promemoria la Maiestate, ca romanii nu'voru se soia de unirea Transilvaniei cu Ungari'a, neci voru a trece preste Rubiconulu autonomiei tierii sale sol? Cine pórtu vin'a? Cine a cutesatu a se face procuratoru ne naimiti in numele nationei? — Alu nationii, care suspina, candu vede, ca i amenintia periculu fora vin'a ei. Si pentru ce suspina? — Pentruca nu i se da ocaziune a da de minciuna cu unu da se'u ba pe procuratorii nenaimiti, si pentruca mandatarii ei nu-si zimbescu intrelolalta, cá cu totii se i póte crucea ingrijiarii ei, celei mistuitórie. Manifestulu imperatescu din 20 Sept. dice; „ca e libera calea inoirii intre popóra.“ Acéste cuvinte supunu de sene, ca ei midioloculu inoiriei e liberu. Serbii l'au aflatu afara de dieta asia cum se póte mai corespunditoriu — Romanii si ungureni si transilvanii cá factori intre celealte popóre inca privescu de nula, orce tractare s'ai' face pentru ei fora de ei si nu voru remané indereptu. — Cá dovada de asia simtiementu publicamu mai la vale unu asemene protestu suptorisu „Mai multi.“ Nu cá la 1842?! — ca, ce vine de acolo insufla, ér'anonimitatea apa rece. Ecce'lu:

„Dintre **Ternave** 13 Sept. 1866.

Pre stimat Domnule Redactoru!

„In diurnalulu — germanu pentru interesale mai alesu slavice, — „Zukunft“ Nr. 205 din 5 Sept. a. c. aflamu estrasa din diurnalulu de „Coloni'a“ urmatori'a corespondintia dadata din Vien'a: „De cateva dile se pertractésa éra cu ungurii. Cá representante alu regimulu lucrara singuru singurelu contele Belcredi, care spre acestu scopu de contra imperatulu fú specialu impoternicitu. Acest'a s'a adresatu mai antaiu contra Iuliu Andrassy si contra Lonyai, si celui de antaiu i a oferitu positionea pe cancelariu aulicu, éra cestui din urma unu portofoliu in ministeriulu ungurescu. Pertractarile se intorcu naturalu numai in giurulu unoru cestioni principali, pre candu unu siru de punte de diferentie mai secundaria deocamdata se lasa cu totulu la o parte. Puntele cele principale inse sunt: cestionea datoriiloru de statu, cestionea paritatii se constituirea interna a Ungariei. Contele Belcredi a promisu in unu ultimatu, ca regimulu va fi concessivu in ambele cestioni mai din urma; a poftitu inse dela unguri un'a intempinare resoluta in cea de antania. s. o. l. Care corespondintia de cumva cuprinde ceva adeveru in sene, ar' suná intr'acolo: ca de cumva ungurii si adica barbatii ungurii, cu cari curgu pertractarile, voru luá asupra Ungariei un'a suma mare outu mai mare de platitu din datoriile statulu; — cá aceia apoi ei ungurii cá minoritatea popóraloru din asié numit'a Ungari'a si provinciele de ea tienutórie se o stórca si se o platésca din sudórea nationalitatiloru nemaghiare dimpreuna locuitórie cu ungurii in maiozitate absoluta, adica a romaniloru, slaviloru si a germaniloru; — atunoi in pretiulu acestei sume platinde mai vertosu din pung'a nationalitatiloru nemaghiare, — ungurii pre contulu unitatii imperatiei antaiu voru capeté in Pest'a dreptu egale cu Vien'a, adica palatinulu va fi imperatu in Pest'a cá imperatulu in Vien'a si dupa aceea totu in acelasi pretiu, popórale nemaghiare pre banii, sei voru fi vendute unguriloru, cá se le pertractese a la 1848 cu tóta furórea vadász ori tyukász — csapaturiloru, — si cu tóta tirani'a Vérbi-oságuriloru,

si cu tóta brutalitatea szolgabiráeloru si a panduriloru din 1861! —

Pre stimat Domnule! De si in seclulu alu 19-le in timpulu luminiloru e anevoia a se si poté intipui un'a astfelu de venalitate, de si speramu tare, ca Maiestatea S'a imperatulu cá unu parente dereptu alu tuturoru popóraloru, nu le va sacrificá pre unele arbitragiulu celoru alalte; de si nu ne potemu intipui, ca ver'unu barbatu de statu cu anima sincera catra tronulu austriacu ar poté sacrificá sub ceva conditiuni, unitatea imperatiei; — totusi fiinduca in impregiurarile confuse ale imperiulu, potu si barbatii de statu se retacésca cu vóia ori fara voia, fiinduca la locurile competente potu se influintiese svaturi interesate si informatiuni sinistre, fiinduca diurnalele maghiare de partii lui Deák cea mai numerósa atatu in Ungari'a catu si in Transilvani'a, nu inceta a terorísá regimulu intonandu'i cu tóta insolentia si superbia, ca nu e pace pana ce se voru restitui unguriloru tóte legile loru din 1848 cu tóte drepturile si effuintiele loru, in oatu toti aceia, cari le-au impedatu si li s'au opusu dela celu mai mare, pana la celu din urma se se dechiare ipso facto de rebeli si supusi legiloru martiali ungare.

Fiinduca mai alesu la noi in Transilvani'a diurnalulu partitei adicte lui Deak fara conditiune, adica „Kol. Közl.“ si anumitu redactorele D. in acelasi diurnalulu, cu un'a fantasare desclinita orientale si cu un'a tendintia si mai maliósa, — in unu siru de articlii in Nrii mai deaprópe 102—107 — se adoperésa a demonstrá: ca intro popórale ce locuiescu provinciele imperiulu austriacu dinóce de Lait'a numai maghiarii sunt chiamati spre viétia nationala, pre candu celealte sunt nule, ma noi romanii amu fi gravitandu in afara, si ca numai maghiarii sunt in stare a tiené in catusi pre popórale ce-lealte debile si gravitatórie in tóte partile, si ca de aceea e neincungiuratu de lipsa, cá acestea popóra nedemne de viétia si nepotintióse de a trai, regimulu Maiestatii Sale se grabésca a le dá arbitragiulu ungurescu, se le tiena in frenu cu poterea, ca-ci de amicitia si binevoitit'a maghiariloru nu sunt demne, — si au atrasu disgrati'a ungurésca, ca-ci s'au coaliatu cu Schmerling, si ca nu voiescu se se face si ele unguri, ci mai cutésa a sperá viétia nationala! — se adoperésa a demonstrá: ca singuru dualismulu nedereptatoriu de maioritatea absoluta a popóraloru imperiulu e in stare a sustiené imperiulu, si federalismulu asecuratoriu de unitatea imperiulu si de esistintia nationiloru ce conetitua imperiulu si contribue sange si avere la sustarea aceluia 'lu arata de disolutoriu, si cá acést'a se i succéda: cu un'a rafinaria maliósa i ascrie aceea ce federalistii neci ca visésa, ca adica tóte provinciele se aiba regimu absolute independentu de ori si ce regimu, adica se se face atatea ministeria cate provincii; — cu un'a sfortiare ridiculósa se incérca a aratá lumii ca ungurii ajungu cu numerulu pana la 9 milióné, ma visésa si de 14—15 milióné! — Bucina in lume, ca ungurii dandulise dualismu si cu acést'a popórale pre mana — voru scóte imperiulu din confusiunea finantiale mediulo cindu imprumutari unguresci mai pucinu procentuítórie si formandu bance nationali maghiare, precum urmésa de sene, ca tóte acestea pre contulu nationalitatiloru nemaghiare si asié si alu nostru alu romaniloru! Se adoperésa a demonstrá: ca opiniunea publica européna s'a enunciatu pre langa dualismulu ungurescu si contopirea popóraloru; cu un'a nersinare condamnanda pretinde ministeriulu ungurescu cu legile din 1848 in numele tuturoru popóraloru dincóce de Lait'a obrundanduse de advocatu nechiamatu; — in scurtu pre tóte caile ertate si neertate se adoperésa a eluptá si legitimá apesarea popóraloru nemaghiare prin egemonia maghiara; — tace inse cu totulu Domnulu D. despre aceea, ca ungurii au detronatu cas'a domnitória la Dobritinu la 1848, pre oandu aceia pre cari dsa i acusa de gravitatiuni in afara si-au sacrificatu totu si vreo 40.000 viéti pentru aperarea tronulu casei domnitórie.

Tace cu totulu despre aceea, ca emigratii maghiari dela esirea loru si pana in diu'a de astadi nu incéta a agitá in contra imperiulu austriacu. —

Tace despre aceea, ca acum cu ocaziunea desastrósa mai deaprópe, adica cu ocaziunea perderiloru dela Königgrätz, ungurii in locu de a compatemi starea si consimti dimpreuna, — prin diurnalistic'a sa au continuatu a terorísá

regimulu Maiestatii Sale, cá se le de pretensiu-nile loru cele chimerice, si prin un'a multime de persóne de pusetiune si insemnatate s'au impartasitu in inoercarile revolutionarie ale lui Klapka; pre candu popórale, cari scia (D.), ca gravitésa in afara, si alesu romanii in Itali'a la Custozza si in mare la Lissa si-au castigatu renume nemuritoriu pentru tronul si pentru onórea armatei austriace; —

D. (D.) nu voiesce se soia, ca unguri fara renegati pre totu pamentulu nu se afla mai multi decatulu vreo 3 milióné si 500 000 computati chiaru si sub téscu, si cu renegatii culesi din alte natiuni cu totulu abié ajungu pre la 5 milióné; — ignorésa cu totulu dechiariuni-le popóraloru nemaghiare in contra ministeriulu ungurescu si a legiloru loru din 1848 ne-revedinte. —

De óra ce tóte cele insirate din tóte pri-vintiele sunt fapte; de óra ce e posibilé, cá prin apucaturi tendentióse de cari vedemu, ca se intrebuintiésa barbatii datatori de tonu, maghiari in fapte si in diurnalistic'a loru, se se seduca seau chiaru terorísese regimulu Maiestatii Sale, si prin concessiuni nepreconsiderate se scape imperiulu éra in tulburare si versari de sange revolutionarie; —

Noi — pre candu speramu, ca in cabinetulu imperiale nu se afla ver'unu barbatu, care se fia in stare a sacrificá unitatea monarchiei, si pre candu acést'a cu atatu mai pucinu o pre-supnemu despre D. ministru de statu Belcredi; pre candu standu cu logio'a faptelor amana damu de mintiuna in faci'a lumii berfelele, cu cari ne innegrescu ungurii insinuandune ca gravitamu in afara, in catu aru avé ei chiamarea de a ne retiené in frenu! si cu aceea si logica a faptelor stamu in faci'a lumii si aratamu, ca intre marginile dereptatii si ale ceintieloru imperative si noi scimu fi constitutiunali fara tutorisarea cuiva, si asié, ca si noi meritamu viétia nationala; pre candu cu datele statistice a mana potemu dá de mintiuni góle numerii cu cari ungurii se infla pana la 9 milióné (ne miramu ca nu li reu cu atata inflatura!). —

Protestamu solemnulu! in contra ataroru pasi, prin cari in batjocur'a progresulu seclulu nostru si alu omenirei inaintate, amu fi venduti, cá préda arbitragiului unguriloru.

Si acést'a ne sentimu indreptatiti a o face: ca-ci aceea, ca in noi romanii este sentiu de viétia, o amu documentatu acum mai de curendu, candu Maiestatea S'a imperatulu s'a fostu induratu a sterge din cale privilegiurile, si a concede un'a representatiune pre bazea unu censu mai populare, fiindca atunci neamu sciutu aperiá drepturile; —

ne sentimu indreptatiti a o face cu atatu mai vertosu: ca-ci noi nu avemu de a ne rusiná de fapte dela Dobritinu, nece de invasiuni de ale lui Klapka si de conspiratiuni cu elu; ci din contra pre dereptulu ne gloriamu dela tóte ocaziunile de crisa pentru tronul si patria cu prestatiuni preste poterile nóstre ordinare! Si de aceea nu meritamu neci se fimu venduti, neci daruiti sub neci unu pretestu unguriloru cari afara de demerite n'au neci unu titlu spre a li se deferi asié ceva!

Ne sentimu indreptatiti a face acést'a: ca-ci starea decadiuta finantiale a imperatiei se va ajutorá atunci'a, candu se va restaurá pacea si se va face dreptu tuturoru popóraloru si candu voru contribui cu totii bucurosi; éra nu atunci, candu unele se voru viade si sacrificá altor'a, pentrucá acestea apoi se le stórca pretiulu de pre insusi spatele loru!

Ne sentimu chiaru datori a face acést'a: ca-ci acum se tractésa de reconstituirea imperiulu, si tienemu de datori'a fiacarui cetatianu, cá in aceste momente se descopere sinceru si intre marginile conventiei ceea ce e convinsu, ca va poté contribui, spre resolvarea ferioe a acestei cestioni, si apoi noi nu numai o scimu, dara o si dechiaramu, ca ori si ce reconstituire, carea s'ar face cu privilegiarea unoru natiuni si cutropirea altor'a si asié la noi cu intarierea egemoniei maghiare preste noi romanii, atare reconstituire nu numai nu póte se aiba viétia, dara nu póte da multumire nece unu minutu!

De aceea se aibi bunetate a ne descoperi in foile „Gazetei“, a diurnalulu nostru nationalu, aceste dechiariuni. Mai multi.“

Conferira deputatii germani la Aussee, conferira si esira franco in publicu federalistii vienesi, unde se afla stare martiala, tienura meetingu serbii in Ungari'a, totu in poterea manifestulu din Sept. si nime nu iau impedecatu. CREDU,

ce neci romanii nu se voru multumi cu proteste anonime, ci voru face ceea ce e mai ou scopu de facutu. — Red.

Pertractarile pentru ministeriulu maghiaru.

Pertractarile min. prim. c. Belcredi, ou corifeii partitei Deákiane au reesitu cu o invoie pre temeulu elaboratulu lui Deák in comis. dietala de 15 inși despre causele comune. Acestu resultatu, dupa care vine a se denumi unu ministeriu maghiaru, s'a asternutu Mai. Sale spre aplacitare. Mai. S'a 'lu luà cu sine la Ischl, adaugundu, ca vré alu esaminá si cumpani cu de amenuntulu. Acésta o sorie „Politik“ din Prag'a si dela Maestate depende acum denumirea séu reieptarea ministeriului, or' din conservativi ori din Deákisti, or' fusionatu; numai de nu ar' reesi lucru pré pripitu si in defavórea unitatii imperiului, care slabesc multu prin dualismu. —

— Programulu deputatoru a u n o m i s t i, cari tienura conferintia la A u s s e e, la care luà si Kaiserfeld parte, s'a publicatu pana acum numai in trasuri fundamentale, ér' Kaiserfeld fù insarcinatu a elaborá unu programu desvoltatu pre temeulu acestora, cu care apoi se amble respectivii a recrutá. Mediulu principieloru programulu dela A u s s e e e: comun'a dorintia cá elementulu germanu austriacu se proceda la reconstituirea monarchiei, cá o partita politica solidaria aparandu valórea, care nu deconsiderésa necsulu loru nationalu ou marea natiune germana; reviziunea constitutiunei, cea necesaria la nou'a formare a Austriei se nu se póta face decatu prin legal'a representatiune a tieriloru, ce nu se tienu de corón'a Ungariei (va se dica senatulu angustu). In fine s'au dechiaratu si pentru unu dualismu marginitu prin recunoscerea pertractarei parlamentare comune a causeloru comune (ce nu vreau Deákistii). — Pana acum autonomistii tienea de autnomi'a provinciala, acum inse s'au aplecatu si ei la dualismu. —

— Partit'a progresiva federala germana din Vien'a esi in publicu cu programulu desfasuratu intindiendu mana amicala tuturoru natiunilor Austriei la una multiamitória invoie fara suprematisarea unei séu altei natiuni. Ea inca concede dualismulu, inse dualismu federativu in ambe partile, ale caroru delegatiuni adunanduse la unu locu se pastrese interesele unitatii imperiului. In numerulu venitoriu 'lu vomu publicá intregu, pent'noa singuru int'u acesta mai licuresce o invoie a tuturoru factoriloru federali. —

— Mai. S'a se reintórse dela Ischl in deplina sanetate. —

Zlatn'a in 12 Sept. 1866.

Indata-ce saventelu unui omu sunt contrarie adevérului, ele devinu mintiuna; ér' mintiun'a nu este demna de omu: pentruca celu ce vatama adevérulu vatama pre Ddiu si se vatama insusi pre sene, vorbindu contra consciintiei sale.

Eu nu sciu cine ar poté fi pseudonimulu corespondente din Zlatn'a, carele in Nr. 106 din 8 Sept. a lui „Kol. Közl.“ se incercá de nou a scóte la tergulu publicitatei monet'a cea falsa numita: „Daco-romania“, carea acum de multu este deochiata cá un'a apucatura tendentió-a — fabricata cu scopu de a ne innegri in ochii regimului; sciu inse atata, ca in moral'a d. corespondente nu se afla scrisu principiulu morale susu indegetatu. —

Intr'aceea fia d. corespondente ori si cine, fia chiaru si de pusetiune mai 'nalta dupa cum s'ar paré din expresiunea: „egy titkos propaganda müködését leleplezni igyekeztünk.“ — fia chiaru si din descendentiu domniloru dela 48, cari in butulu pusetiunei loru oficióse — prin faptele si tendentiele sale cochetatórie cu oeli ce voliau a resturna dinasti'a, au provocatu de-sastrulu celu fatale asupra Zlatnei, pre mine acésta impregiurare nu me va poté abate dela detorint'a nationale de a-mi face pucintelu sócót'a ou densulu.

Dici domnulu Havasi: ca agitaciunile, miscarile si tendentiele daco-romane desvoltate pre aici au impedecatu multu mersulu naturale alu vietiei sociale din Zlatn'a. — Se póte? Au nu-ti aduci aminte, ca obiaru, candu erupse batali'a austro-pruso-italiana, ve amusat, ve petre-

ceati mai bine, ér' candu a-ti auditu despre miscarile Kossuthiano erati p'aioi se esiti din pele de bucuria, si faceati la planuri, care de care mai estravagante. — Dici mai incolo: ca ai fi si descoperitu o propaganda secreta. — Spune-mi candu? unde? si cari sunt membrii acelei propagande? Cine te-a impinsu la acésta asertiune demonica? nu cumva mani'a, ca nu in succesu lui Türr a castigá pre romanii din Principatele unite pentru caus'a vóstra, carea de siguru are mai multu intielesu decatu Dacomania, de a careia frica — precum te fatiaresti — n'ai avutu odihna in vér'a acésta.

Se póte inse ca te-a superatu apelulu esitu din partile acestea; dara chiaru de aici se vede, ca simpatiasa cu revolutiunarii dela 48, ca ci altcum nu aveai causa de a te irita contra acelui apelu, carele n'a avutu alt'a de scopu decatu inarmarea poporului — intooma óá si in Ungari'a de susu — pentru casulu, candu acei revolutiunari aru fi atacatu tronulu, patri'a si natiunea.

Nu duce domnulu H. frica de Daco-Romania, ca-ci in tóta istori'a nu vei aflá esemplu, cá romanii se fia incercatu rumperea dela gloriósa casa domnitoria — precum a facutu o acésta altii . . . vei aflá inse din contra, — ceea ce sciu ca domnieitale nu-ti pré place, — cumca in timpurile critice totudeuna cu braciulu potente au combatutu contra neamiciloru tronulu; — acésta s'a potutu vedé chiaru si cu ocaziunea bataliei celei mai próspete, candu romanii in totu loculu s'au luptatu cu eroismu; s'a potutu vedé mai alesu la a dóua asentare din acestu anu, candu acuma voinicii fetiori de munte sciau, ca nu'i duou la placente, ci la lupt'a cea mai inversiunata, si totusi cei 34 fetiori romani asentati in cerculu Zlatnei, cu musica in frunte, voliosi si intre cantarile celea mai insufletitórie au parasitu opidulu nostru, pre candu alu vostru — **unulu la numeru!** — incungiuratu de mai multi fetiori de bolta cari se incercau a i insuffá curagiu — se ducea plangundu in urm'a celorulalti. —

Dupa tóte aceste domnulu H! pana atuncia, pana candu nu ve-i fi in stare de a-ti comprobá asertiunile respandite in publicu, eu prin acésta te dechiaru de unu calumniatóre tendentiosu si nerusinatu; — aducundu-ti totuodata aminte ceea ce dice francesulu: Le menteur est comme le faux monnayeur: ses premiers mensanges sont pris pour des vérités; mais bientôt la fausseté de ses paroles est reconnue, et elles cessent d'avoir cours. —

Munteanulu Of.

Din cerculu Ormenisiului.

On. publicu cetitoriu va fi asteptandu cu curiositate a se incunoscintia despre efeptele donatiunei facute de D. Gegó Iosifu judele procesualu in predilele postulu S. Mariei din an. 1865. Va fi curiosu pentru atata, cá se cunosca ce direptiune au apucatu cu folosirea a tatoru bani respectivulu inspectoratu si rectori scolari ai cercului celui imaginatu ferioitu cu unu jude procesualu si inca maghiaru atatu de eesaltatu intru ajutorarea causei scolare. Dara óá se nu remana in retacire opiniunea on. publ. cetitoriu neamu tienu de detoria alu informá despre starea lucrului, si a'zi soaimba muntii de auru intipuiti. Si acésta o facemu in interesulu adevérului, nu ca dóra n'amu fi recunoscatori pentru donatiunea aceea de ar fi esitu si numai vreo oativa cruceri, ca si denariulu veduvei inca e primitu, déca e datu ou sufletu curatu, si nu se vede simulatie séu tendenti'a reutatiósa, despre acésta trebuie se marturisimu francu, ca scopulu iau fostu ou totulu strainu de intentiunea filantropica si de simtiulu nobile, si acésta se vede de acolo, cá déca vomu cauta la donatiune, intru adevéru óa au fostu frumósa si demna de meritulu ce i s'a atribuitu 19 feldere mari de semanatura de cucurusu si 10 fl. v. a. e multu si frumosu. Dara efectele ce ne arata alta, decatu ca, dintre acelea la S. Mihailu se ande, ca s'au capatatu ceva, éra din celealalte locuri mai nimicu si obiaru nimica, de securu nu se soie, de óra ce Dsa cinstitulu donatoru, retienendusi dreptulu de manipulante, de si au fostu provocatu de respectivulu inspectoratu scolasticu a se face cunoscutu resultatulu si a se da cei 10 fl. v. a. óá se nu oredemu in pild'a tieganului, care au dusu casiu numai in oarte mancandu celu din traista óa se nu' fia asié greu, dar' nimicu pana in diu'a de adi nu se dede, nu se fece.

Ce aru fi causa? On. publ. cetitoriu póte

va si rataci in credintia cugetandu, ca timpulu vitregu ne lipsi mai pretutindinea pre Campia de bucate si pentru aceea dóra, ca nu s'a capatatu nimica, nu se informésa despre starea lucrului. E dreptu ca nu au fostu rodire pretutindinea neci de midilocu pre Campia, dara intentiunea nóstra e a face cunoscutu on. publicu speculatiunea, ce se fece cu atare donatiune si acésta nio deslucescu respunsurile la intrebarile, pentru ce? si candu s'a facutu donatiunea? si inca o donatiune cá aceea — din partea unui individ, care in cerculu Ormenisiului nu are neci o palma de locu propriu. Aici se resolve intrebarea pentru ce. Pre la noi se ande si din astea se vede, ca donatiunea n'a fostu facuta ou intentiune filantropica si a unei anime nobile, ci au fostu unu refugiu de a se scutura de judecatile lumei, si de inculparile chiaru ale unoru nobili maghari, ca poporulu se spáriese acum de olacile celea facute sub maso'a voliei bune de frica, si nobilimea de cersitulu pamentului. Cumca intentiunea donatoriului n'a fostu nobila si demna de a o laudá on. publicu ostitoriu, si a felicita pre unu ceru cu unu asié deregatoriu daruitu, ne adevéresce si intrebarea candu s'au facutu donatiunea? (Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 20 Sept. n. Se latise in oapitala si in tiéra faim'a ou acelu talcharu Liebrecht, ees-maioru si ees-inspectoru generalu de poste si telegrafe, carele pagubise tesaurulu tierii de vreo 6 milióne lei, va scapa de pedéps'a meritata. Este adevératu ca unii ómeni, cum se vede complici ai acelui talchariu au faoutu cele mai desperate incercari de alu scapa, le-a fostu inse pana acum preste putintia, ci tocmá din contra simtinduse ca procurorulu (fiscalulu) D. Sidericu dela curtea din Focsani unde se va pertracta caus'a lui Liebrecht, s'ar fi intielesu cu advocatii hotiului pentrucá se 'u faca óresicum scapatu, fù scosu si inlocuitu prin dn. C. Raceanu, carele este totuodata redactoru alu foii aristocratice „Ordinea.“ Procesulu se amaná pana la 7/19 Sept. Publiculu este fórté curiosu a vedé cá ce se va alege din acelu procesu afurisitu.

— „Reforma“ provóca de repetite ori pe revolutiunarii dela 11/23 Fauru, cá se ésa la lumina cu acelea scrisori si documente, despre care se diiese ca s'aru fi afluat la fostulu Domnu Alexandru Ioanu Cusa cá greu compromitetóre, pentruca aceleasi aru proba, cumca acelasu Cusa ar fi voit'u a vinde tiér'a la rusi. Se vede inse ca din tóta faim'a aceea se va alege unu nimicu, din causa óa Cusa pre langa cateva slabitiuni personale urite avú si acea insusire buna, ca de patri'a si natiunalitate sa totudeauna érá mandru si totudeauna dete preste nasu celoru carii s'au incercatu a le ataca pre catu timpu a fostu elu Domnu.

— Totu „Ref.“ intréba si pe cleru: „Ce se face cu sinodulu? Noi scimu ca avemu o lege, care trebuie respectata, pana ce va fi anulata si inlocuita prin alta. Acea lege prevede unu sinodu in Romani'a. Nu vediarumu nici o mesura din partea gubernului in privinti'a acéstu sinodu.“

„Ref.“ ar trebui se soie, ca cei mai multi dintre archierei nu voiescu nicidecum sínóde, ca de le-ar voi ei, aceleasi ori si candu s'aru potea face. Archiereiloru le este fórté frica de sínóde. Intrebati si veti vedé.

— Intre diarielu din Bucuresci decurgu di-epute interesante destulu asupra nóvalora alegeri la camer'a legislativa.

Asupra instructiunii publice inca s'au incinsu din nou dispute iati, impatimite, si se pare ca nici ministrulu de cultu, nici consiliulu de instructiune, nici unu numeru óreare de profesori nu sunt crutiati intru nimicu.

— Havr'a séu sinagóg'a israelita carea se facuse pe loculu bisericiei rumita Stela si fù derimata in revolt'a din 18/30 Iuniu a. c. este se se cumpere de catra negutiatorii din Bucuresci si se se prefaca in scóla crestinesca. Spre acestu scopu s'a si deschisu o subscriptiune pentru o colecta. —

— Starea finantisla a tierii mai este inca atatu de ticalósa si desperata, in catu abié se póte spune prin cuvinte; ampoiati si profesori neplatiti de cate 3 si 4 luni, éra liferantii pe sam'a statului nici in 8 pana in 10 luni nu' si potu lua pretiurile mariloru liferate, care taie

la mai multe milioane. Din dilele domnilor fanarioti Romani'a n'a statu nici odata mai reu in privintia finantiala. Judecandu cineva dupa diarie, apoi s'ema ca dn. Petru Maviogeni noulu ministru de finantia inca nu este capace de a pune incai comptabilitatea in ordine si a face platile cu unu felu de metodu. Diariulu aristocraticu „Ordinea“ atacà intr'uru articulu „Desordinea in faci'a creditoriloru statului“ pe ministeriulu de finantia cu atata greutate, in catu casierulu generalu se vediu silitu a'si da dimisiunea. Bine a facutu, ca acelasu prea favcrà pe unii si inapoia pe alții, pe langa acèsta nu se tienea nici o ordine si nici o controla de domne-ajuta la plati. Numitulu diarin ne asigura in Nr. din 16 Sept., ca nainte cu 3 septemani unu perceptoru avù obrasnicia de a cere plata pentru o persóna mórta nainte cu trei ani, precum nainte cu trei ani o cocóna din Bucuresci midilocise pensione din cas'a mileloru pentru o bivolitia a sa numita frosinic'a, éra in ministeriulu dreptatii se tienea unu amplotiatu mut u cu plata buna. Asemenea blastamatii se intemplá mai nainte numai in Rusi'a, Turci'a, Greci'a si Neapole. Hotii, supresiuni de bani publici se faou si pe airea, nu inse asié nerusinate.

— Cu creditulu in piatile comerciale inca sta fórte reu. Mai multi negutiatori (la unii cá aceia di-le mai bine ma'tiafoi) au luat de vreo trei ani inócce mod'a de a bancrota precum se dice pe sub mana. Ei adica scriu pe la toti fabricantii si eroditori de din afara se dicemu cam asié: „Domnule! De atati ani trebile 'mi mergu fórte reu, in catu astadi déca m'asiu dechiara de falitu, n'asiu fi in stare de a plati creditoriloru mei nici 20% din capitalu. Dar' fiindea dv. miati fostu totudeauna buni, éca me promitu a ve plati 60% (s'eu 70%) din ceea ce aveti se luati dela mine, inse si acèsta suma numai in trei ani succesive pe cate trei luni si fara nici unu interesu, totuodata si cu conditiune cá se nu incetati a'mi tramite si pe viitoru marfa oricota ve voiu cere, éra de nu, eu trebue se dau cheile la tribunalu etc.“

— Ce se faca fabricantii si comisionarii straini? Ei pusi intre ciocanu si nacovala sunt siliti a primi si asemenea conditii, cá si cum le-aru primi dela banditii din codru. Pe astfelu de baneroti ii vedi apoi plimbanduse in trasuri de Paris si figurandu in strainatate cá grafi, baroni, principii*) etc., vedi inse din ei aruncati si in Clichy (arestu pentru datorii) din Paris, Vien'a s. a. Éca pentruce disese dn. Laurianu in camer'a legislativa in tonulu s'eu sarcasticu, ca de aici incolo toti romanii se primésoa titlu'a de principes, pentruca ómenii noi (Parvenu, Emporkómmling) vrei nu vrei, toti cá unulu jóca rol'a de principe.

Despre situatiunea politica a Romaniei facia mai alesu cu Turci'a se cuvine a citi inca urmatóarele si adica dupa „Trompet'a“:

„Lectorii nostri cunoscú politic'a acestei foie intru ceea ce privesce statulu nostru in facia cu statulu Turciei: sa urmamu politiceii traditionale inceputa cu reintórcerea nationalitatii in statulu romanu, cu revolutiunea lui domnulu Tudor, a tata pre catu depinde de noi sa fimu in buna intielegere cu inalta pórtá.

Acèsta politica prescisa de domnulu Tudor a adoptat'o si Grigorie-Voda-Ghica neadherandu la regulamentulu organiou, a tinut'o si Alecu-Voda-Ghica care a suprimatu revolutiunea dela Brail'a contra Turciei in anulu 1840, ceea ce a adusu si caderea lui, s'a manifestatu eclatantu la 1848 si a tinut'o partita nationala pana astadi.

Temerea nóstra totu d'auna n'a fostu din partea Turciei, si de aceea nu amu voitu nici unu reu Turciei, mai cu s'ema dupe resbelulu dela 1828 in urm'a caruia ni s'au stabilitu hotarele despre Turci'a, ni s'a datu libertatea comerciului.

De atunci temerile nóstre erau despre Rusi'a, si necredindu pe Turci'a destulu de fórte ca se ne apore si destulu de priceputa ca se ne intielega, faceamu concesii peste concesii

Austriei, care a abusatú totu deauna, precum abusa si chiar astadi, de positiunea nóstra.

Ne amu miratu indestulu pentru ce Turci'a nu apretiésa avantajele ei a fi bine cu noi, si ne cata necontentitu sicana. Pe Voda-Cuza n'a vritu se-lu-recunósca 10 lue: Austri'a si Rusi'a totu deauna au intrebuintiat'o ca instrumentu spre a impiedica desvoltarea nóstra nationala, si Turci'a ar fi isbutitu póte se indeplinésca vointi'a acestoru duo puteri vecine, déca nu aru fi scapat'o din acestu periculu pentru densa puternica protestiune ce a binevoitu se ne acorde Maiestatea S'a imperatulu Francesiloru, proteo-torele naturale alu tótei rassei latine.

Turci'a nu ar' puté avé nici unu interesu, dupe noi, se se aréte superata ca Romanii au hotaritu si au pututu se aduca la indeplinire una dorintia a loru, facuta, declarata in facia totoru comisariiloru a sépte puteri garanti, in facia comisariulu ei chiaru de catre adunarea nationala adhoc; dorintia esprima in capulu constitutiunii elaborata de catre comisiunea centrale de la Focsiani si sustinuta de mai multe diarie europene.

Pentru ce óre Turci'a se fi intardiatu atata a recunósce pe alesulu si Domnitoriulu statului romanu, candu, prin acèsta recunóscre, ea nu putea se pérdia nimica nici in interesele ei materiali nici in interesele ei morali? Se teme de ceea ce s'ar puté intempla intr'unu timpu mai departatu? Se teme ca ne vomu declara intr'una de independenti? — Macar se traésca ea pana in aca di! Si apoi n'ar fi fostu si mai politicu din partea ei 'se nu ne puna in positiune a dori caderea ei una natiune intréga de atatea milioane, silita fiindu sai vedé independentia numai in caderea Turciei?*)“

— Sciri mai próspete din Romani'a primiramu astadi, cam o escadra francesa a venitu la Brail'a de unde oficiirii desbarcati mersera la Bucuresci la consululu respectivu, cu care apoi 'si facura cortenirea la Domnitoriulu si invitati la dinea redicara toaste pentru Romani'a, imperatulu Napoleonu si Domnitoriulu. — Diurnalele straine anuntia ca pórtá s'a invoitu a recunósce pre Mari'a S'a Domnitoriulu Romaniei fara alta conditiune, decatu ceea a tributulu si acum se lucra prin cabinetu, cá din Romani'a se se faca unu statulu neutralu.

— Fostulu princ. Stirbeiu s'a reintorsu din strainitate in Bucuresci, si Domnitoriulu ia facutu visita de bunavénire. Esperintia si cunoscintiele cele rare ale fostulu Domnu Stirbeiu voru adauge multu la energi'a bunavointia a Domnitoriulu de acum. Se aude, ca si fostii Domni Bibescu, Sturza si Cusa se voru reintórcé in patria. Unu semnu acesta de bunu auguru pentru stabilitatea venitoriulu Romaniei.

FRANCPA. Parisu, 17. Sept. Monitoriulu publica circularia d-lui Lavalette: Coalitiunea celoru trsi curti ale Nordulu este sfaramata. Noulu principiu alu Europei este libertatea aliantileoru.

Prusi'a marita asiura independintia Germaniei. Germani'a imitandu pe Franci'a s'apropia de noi, cu tóte susceptibilitatile desteptate din neugutare matura.

Itali'a asemenea este apropiata de Franci'a prin ideie, prin principie si prin interese.

Austri'a desfacuta de preocuparile italiene si germanice, concentrandusi puterile spre resaritul Europei represinta anca 35 milioane de suflete, pe cari nici una ostilitate de interese nu le desparte de Franci'a.

Una Europa mai tare constituita si mai omogena este garantata pentru paoea continentelulu.

Guvernulu intielege anecesarile comandate dupa necesitate absoluta. Cu tóte acesterestultatele celui dupe urma resbelu contienu invetiamente grave cari aréta ca este trebuintia neaperrata, pentru aপরera teritoriulu a se perfectiona fara intardiare organisarea militara.

— Candiottii intr'o lupta de 8 óre perdura vro 600 morti.

*) In Nr. tr. sub rubric'a Romaniei corege: in locu de Maruziana di Morusiana (dela knézulu Morusi, grecu naturalisatu in Rusi'a); zaharele (turc. bucate, cereale).

Nr. 1202/civ.

1-3

Edictu.

Din partea judecatoriei singulare Branene in Zernesci se face cunoscutu, cumca cu resolutiunea judeca-

toriei districtuale Fagarasiane din 29 Augustu 1866 Nr. 1753/civ. s'a concesu la cererea lui George Iarga Se-careanu vendiarea realitatiloru lui Ioane Zecheriu din Sohodolu pentru o detoria de 360 fl. v. a. c. s. c. Terminulu de vendiare s'a desiftu pe 10 Novembre 1866 si pe 24 Novembre 1866 totudeuna la 10 óre a. a. in faci'a locului in Sohodolu (Branu). Realitatiile destinate spre vendiare si pretiuite cu 400 fl. v. a. sunt urmatóarele:

1. Cas'a de lemn cu curtea in Sohodolu sub Nr. top. 1422.
2. Gradina sub Nr. top. 1400 de 400 ⁰
3. Agrulu „ „ „ 1430 „ 565 ⁰
4. Fenatia „ „ „ 1424 de 1 jug. 753 ⁰.
5. Agrulu „ „ „ 1425 de 2 jug. 1500 ⁰.

Aceste realitati se voru vinde numai la alu 2-lea terminu sub pretiu. Conditiiunile de vendiare se potu vedea mai deaprópe in cancelari'a acestei judecatoriei. Aceia, cari au castigatu vreunu dreptu asupra realitatiloru de susu, au asi insinua pretensiunile loru pana la terminulu vendiarei, ca la din contra nu se voru mai considera. —

Zernesci in 7 Septembrie 1866.

Dela judecatori'a singulare Branéna.

Nr. 1205/civ.

3-3

Edictu.

Din partea judecatoriei singulare Branéna in Zernesci se face cunoscutu, ca cu resolutiunea judecatoriei districtuale Fagarasiane din 24 Augustu an. cur. Nr. 1659/civ. s'a concesu vendiarea realitatiloru esecutei Maria Radu Mundru din Tohanulu nou pentru coperirea detoriei lui Stanu Bancila totu de acolo in sum'a de 114 fl. v. a. c. s. c. si anume:

1. Casa de lemn sub Nr. 169 in Tohanulu nou.
2. A gradinei de langa acèsta casa.
3. A agriloru din campulu Tohanului nou sub Nrii top. 1434, 1489, 1834, 1832, 1675. Aceste realitati s'au pretiuitu cu 316 fl. v. a. Dilele de vendiare se punu pe 20 Octobre si 3 Novembre 1866 Licitatiunea se va tiené in cancelari'a comunale in Tohanulu nou totudeuna la 10 óre a. a. La primul terminu se vendu realitatiile numai cu pretiulu estimatiunei, éra la alu 2-lea si sub acèsta Despre conditiunile mai deaprópe se póte informa vecine in cancelari'a acestei judecatoriei. Toti cari au castigatu vreunu dreptu asupra acestoru realitati au asi insinua pretensiunile loru pana la terminulu de vendiare la acèsta judecatoria, ca la din contra acelea nu se vor mai considera.

Zernesci in 3 Septembrie 1866.

Nr. 204.

2-3

Escriere de concursu.

Pentru ocuparea statunei invetiatoresci la scól'a comunale gr. cat. din Salua in districtulu Naseudulu se escrie concursu pana in 15 Octobre cal. nou a. c., cu carea este impreunatu unu salariu anualu de 180 fl. v. a. cortelu liberu si gradina.

Doritorii de a capatá acèsta statiune au se'si sustérna aici pana la timpulu indicatu cererea s'a motivata cu urmatóarele documente:

1. Carte de botezu si ca sunt gr. cat.
2. Ca au absolvacu gimnasiulu inferioru s'eu celu pucinu scól'a normala de 4 clase in cursulu preparandiale.
3. Cei ce voru fi sierbitu cá docenti testimoniu despre prestatiunile de pana acum cá invetiatori, precum si despre purtarea loru morale si politica.
4. Se pótésoa cá concurentii se fia cunoscutori buni de tipicu bisericescu si cantareti, de óra ce acestia se voru preferá. Se intielege de sine, ca aceste documente trebue facute in form'a prescisa si timbrate.

Dela inspectoratulu scol. gr. cat. ale districtului Naseudu in 8 Septembrie 1866.

Gregoriu Moisi.

vicariu episcopescu alu Rodnei.

Nr. 83-1866.

1-3

Edictu.

Alecsandru Comes gr. cat. din Orasti'a parasindusi cu necredintia pe legiuit'a s'a muiere Santa Bucsa gr. res. acum de 9 ani neputanduse erui unde s'ar tienea, se provocá prin acestea, ca in terminu de unu anu si o di dela datulu de astadi se se presentése inaintea subscrisului — cá aisa se se póta incepe procesulu divortiale urdiendu de catra muieru s'a — cá la din contra si fara de densulu se voru urma celea prescise prin legile matrimoniale.

Cudjiru 16 Sept. 1866.

Georgiu Bercia, protopopu.

Cursurile la bursa in 21. Sept. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 10 cr. v.
Augsburg	—	—	127 „ 50 „